

— Сега нѣма нужда, каза докторътъ, като се стѣмни
ще миненъ въ Хамбаревата воденица и бай Лилко всичко
ще ти намѣри. Азъ, по щастие, носих и друго едно старо
тескере . . . то ще бѫде за тебѣ . . . Имаме и храна въ
булията.

— Отлично. Но азъ идѣхъ тукъ не съ тая цѣль
да бѣгамъ пакъ . . . Азъ мислѣхъ да заваря въстание.

— А то излѣзе каша . . . отзова се докторътъ ядо-
сано . . . Само се обращавахме, колкото да опропастиме
града . . .

— Имате ли нѣкакви извѣстия отъ другите мѣста . . .

— Тѣмни слухове само: на всѣкждѣ се тая поразия . . .
Въстанието не можа да се распространи . . . и само ката-
строфи . . . Ти повече трѣба да знаешъ . . .

— Да, видѣхъ ги отъ планината пожаригъ като
свѣтѣхъ на двайсетъ мѣста, каза Огняновъ . . .

— Не биль, брате, озрѣлъ народа за такова нѣщо! . . .
Измамихме се страшно, каза докторътъ . . . Ужасни жертви
дава Бѣлгария сега, и напразно . . .

— Че се измамихме, измамихме се . . . Но революцията
трѣбаше да стане и жертвите трѣбаше да станятъ . . . Азъ
даже бихъ желалъ да бѫдѣхъ още по-голѣми и по-ужасающи.
Ние не можемъ съ силата си да разбиемъ Турция, но можемъ
да спечелимъ симпатията на свѣта поне чрѣзъ грозните си
нешастия, чрѣзъ мѫченничеството си и кървавите рѣки,
които истичатъ изъ тѣлото на Бѣлгария . . . Това е се
знакъ за сѫществуваніе: мрѣтвиятъ никой го не мисли —
само живиятъ има право на животъ. Ако европейските
правителства не се застѫпятъ за нась, тѣ не заслужватъ
да се нарѣкватъ християнски и цивилизовани! . . . Се едно,
и да не стане нищо, ние нѣма защо да се каемъ . . .
Ние испълнихме една человѣшка длѣжностъ: опитахме се
да спечелимъ свободата си съ кръвъ — неуспѣхме . . .
Това е жално, но не е стидно . . . Позоръ и прѣстѣпление
ще бѫде само ако скрѣстимъ вече рѣдѣ . . . ако плюемъ